Tagor: Zlatopis

Autor Administrator

Iz
knjige:
Rabindranat Tagor, Zlatopis, Pjesme

MH Zagreb, Izbor i prijevod Vesna
Krmpotiæ

Rabindranat Tagor, Bengalac
(Kalkuta 1861 - 1941.), jedan od najveæih i najsvestranijih umova kojega pamti ljudska
povijest – u isto vrijeme pjesnik, skladatelj, slikar, filozof, pedagog, društveni
reformator, svjetski putnik, kozmopolit,
nobelovac, „bio je strasno i duboko vezan svojim vremenom, ali je u sebi nosio univerzalno
vrijeme, trenutak koji ne stari: istinski znak indijskog duha“. Vrijedi
oslušnuti misao genija i usporediti ju s onim što nam nudi ovo naše vrijeme sa
svojom „filozofijom“navezanosti samo na materijalno, s relativiziranjem svega i svaèega, vrijeme u kojemu
vlada jedino božanstvo novac, kapital, koje velikodušno
nudi hedonizam i konzumerizam kao dobar put za ostvarenje sreæe i smila u životu, a transcendentalno isključuje kao
suvišno i nepotrebno. (ur)

Vrtlar

5.

Nemiran sam. Žeđam stvari daleke.

Duša iz mene izlazi u èežnji da dodirne skute mutnih daljina.

O veliko Onostranstvo, èudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da nemam krila za let, da sam zavazda mjestom prikovan.

Spreman sam i bdijem, tuðin sam u tuðini.

Nailazi tvoj dah šapæuæi nestvarne nade.

Moje srce zna tvoj jezik, kao da je njegov vlastiti.

O Nedohvate, èudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da ne znam puta, da nemam krilata konja.

Bez cilja ja lutam u vlastitu srcu.

Kroz sunèani dim sporohodnih sati, kako je golem lik što to ocrtava na modrosti svoda!

O Najdalji Cilju, èudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da su zasunuta sva vrata na kuæi u kojojj samujem!

Gitanðali

22.

Kroz duboke sjene kišovitog srpnja, tajnim koracima, ti ideš
tih kao noæ, i ni jedan te stražar vidjeti ne može.

Danas je jutro sklopilo oèi, ne hajuæ za uporne dozive huènog

istoènjaka, a gusti se prevjes navukao preko vjeèno-budnog plavog neba.

Zatihnuše pjesme po šumama, a sva ta vrata pozatvaraše po
kuæama.

U ovoj pustoj ulici ti si samotni pješak. Oh, moj jedini prijatelju, najdraži

moj, gle, vrata su moje kuæe raskriljena — nemoj prominuti kao san.

28.

Teški su okovi, ali srce moje plaèe kad ih pokušavam
razbiti.

Sve što želim to je sloboda, ali kad joj se ponadam, stid me
obuzima.

Ja znam da je u tebi vrijednost bescjena i da si ti moj
najbolji prijatelj, ali nemam snage da izagnam laži sjaj koji mi ispunja sobu.

Plašt što me pokriva plašt je praha zemnoga, praha smrtnoga;
mrzim ga, premda ga s ljubavlju privijam k sebi.

Dugovi moji golemi su, gubici teški, sramota moja tajna i
velika; pa ipak kad doðem i milost zaištem, drhšæem od straha da mi ne ispuniš molbu.

32.

Svakim naèinom kušaju da me uza se vežu oni koji me ljube na
tom svijetu. Ali je drukèija tvoja ljubav
veæa od njihove, a èini me slobodnim.*

Da ih ne bi zaboravio, nikada se ne usuðuju da me izgube s
vida. No dan za danom prolazi a ti si nevidljiv.

Kad bih te prestao zazivati u molitvama, kad te više ne bih
èuvao u srcu, tvoja bi ljubav i dalje èekala moju.

Prvi jasmini

Ah, ti jasmini, ti bijeli jasmini!

Rekao bih da pamtim onaj dan kad sam prvi put ispunio ruke
tim jasminima, tim bijelim jasminima.

Volio sam sunèani sjaj, svod nebeski i zelenu zemlju; slušao
sam plovni mrmor rijeke kroz ponoæni mrak; jesenski smiraji sunca sretali me za
zavijutkom ceste u samoæi pustopoljne ravnice, nalik na nevjestu što podiže
svoj veo pogledu ljubavnika.

Pa ipak, još je slatka uspomena na prve bijele jasmine koje sam u rukama držao kad sam bio dijete.

Mnogi je dan radosti naišao u moj život, i u noæima svetkovinskim ja sam se smijao s veselom družbom.

U siva kišovita jutra, pjevušio sam mnogu to dokonu pjesmu.

Nosio sam oko vrata veèernji vijenac bakulina* cvijeta ispleten rukom lj ubavi.

Pa ipak, srce mi je slatko od uspomene na prve svježe jasmine koji su mi ispunili ruke kad sam bio dijete.

Posljednje pjesme

15.

Ti si posuo stazu stvaranja

zamkama bez broja,

opsjenjivi* bože.

Vještim si rukama ispleo

mrežu varave* vjere

u svagdanji naš život;

i velièini si udario peèat priviđenja.*

Pred tragaèem nisi skrivao tajanstvo noæno,

a put koji tvoje zvijezde pokazuju,

jest put u dubinu srca;

i taj put je oduvijek jasan,

i zraèi priprostom vjerom.

Izvana se èini vijugav,*

ali je iznutra ravan —

odatle njegov sjaj.

Onaj tko traži izgleda prevaren,

ali on istinu u srcu nalazi,

umivenu vlastitim nutarnjim svjetlom.

Njega ništa neæe opèiniti,

i svoju æe riznicu vrhom napuniti.

Taj tko lako snosi tvoje èarolije,*

iz tvojih æe ruku primiti

neprolazni mir.